

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 63 (3).

IZDAN 1 JULA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12407

Križan Feliks, automehaničar, Tuzla, Jugoslavija.

Dečja kolica na tri točka.

Prijava od 21 marta 1935.

Važi od 1 jula 1935.

Većina dosadašnjih dečjih kolica bila je izrađena na četiri točka i pokretana pomoću ručne poluge i mehanizma krivaje. Tako konstruisana kolica imala su tu nezgodnu stranu, što su naročito kod zaokretanja kolica zadnji točkovi izazivali veliki otpor, a prenos pomoću krivaje, sa svojom mrtvom tačkom, često puta onemogućivao je kretanje kolica napred odn. pomeranje s mesta, tako da su se deca morala tada pomoći ili guranjem nogom, ili su pak morala ustati i izvršiti okretanje kolica rukom, pa tek ponovo sestiti na njih.

Svi ovi nedostaci izbegnuti su kod ove nove konstrukcije dečjih kolica na tri točka, čiji opis sleduje:

Pre svega na jednoj šasiji *s* od ugao-nog gvožđa, utvrđena su sva tri točka *t* i to dva točka na prednjoj pokretnoj osovinu o_1 i treći točak na zadnjoj nepokretnoj osovinu o_2 . Na prednjoj osovinu o_1 nalaze se dve papuče *p*, na koje dolaze obe noge jahača i pomoću kojih se može okretati osovina o_1 po horizontalnoj ravni oko tačke *A* i na taj način skretati kolica levo ili desno. Na zadnjoj nepokretnoj osovinu o_2 nalazi se samo jedan točak, koji je izveden u obliku dvogubog (dvostrukog) točka, a između dvaju guma zadnjega točka, na samome vencu, nalaze se rupe, koje služe za automatsko kočenje kolica prilikom njihovog kretanja u nazad.

Time što je na zadnjem delu kolica upotrebljen samo jedan točak izbegnuto je, da se za zadnje točkove upotrebi diferencijalni prenos, kao što je to slučaj kod automobila, ili pak upotreba dvogube šuplje osovine, što sve komplikuje konstrukciju i po-

skupljuje cenu kolica. Na ovaj način t. j. ovom prostom upotrebom samo jednog dvogubog točka, izbegnuto je nekorisno trenje točkova na krivinama, koje jako zamara decu.

Na istoj šasiji *s* pomoću ugaonika pritrđeno je i sedlo *S*, koje služi za jahanje samih kolica. Isto je izvedeno kao kod bicikla sa oprugama, tako da je pri vožnji izbegnuto truckanje.

Ispred sedla, lakode pričvršćena za šasiju *s*, nalazi se poluga za pokret sa ručicom *R*, koja se oko utvrđene tačke *B* može slobodno okretati tamo-amo. Na donjem delu poluge za pokret *R* naleze se tri rupe *b* za koje se zakači jedan kraj lanca za pokretanje *I*; drugi kraj lanca za pokretanje, pošto prelazi preko lančanika *z*, vezan je za oprugu *f*, koja je drugim svojim krajem pritrđena za tačku *C* odn. preko ove za šasiju *s*.

Povlačenjem poluge za pokretanje ka sedlu, donji kraj poluge vuče lanac *I*, koji je prebačen preko lančanika *z*, i na taj način vrši se pokret kolica napred. Time pak što smo povukli lanac *I*, istegnuta je opruga *f*, koja će sada, pošto je pokret poluge završen, povući lanac *I* nazad odn. polugu za pokretanje do krajnjeg levog položaja od sedla. Da bi bilo moguće povlačenje lanca *I* u nazad, a da se pri tome kolica ne spreči u kretanju napred, lančanik *z* izveden je, kao kod bicikla, za slobodan pokret u nazad (sl. 3) i to u najprostijem obliku. Na taj način kod ovih kolica, prema pronalasku, ne može nikad nastupiti slučaj da poluga za pokret ostane u mrtvoj tački, već na protiv, kolica su, ma u kome položaju ostala, uvek spremna za pokret, što je veoma važno za decu.

Još jedno veliko preimućstvo ovih kolica na tri točka jeste u tome, što se na vencu zadnjega točka, između dveju guma, nalaze naročite rupe **r** (sl. 4) pored papuča za kočenje **k**. U te rupe može ući palac **n**, koji se okreće oko čepa **D**, koji je pričvršćen na zadnjem delu šasije **s**, pri čemu je palac **n** pokretljiv samo u pravcu okretanja u napred točka **t**.

Prilikom kretanja kolica napred, palac **n** ne sprečava kretanje točka, dok obrnuto, ako bi ma iz koga razloga (n. pr. na nekoj nizbrdici) kolica pošla unazad, palac **n** upada u rupe **r** i na taj način izvrši automatsko kočenje kolica. To je vrlo važno s obzirom da su kolica namenjena deci, koja možda nebi bila u stanju na nekoj većoj nizbrdici da spreče kretanje kolica unazad i na taj način automatskim kočenjem kolica mogu biti izbegnute veće nesreće.

Osim ove automatske kočnice, predviđena je takođe ručna kočnica **K**, koja služi da bi se kolica ma u kojem slučaju mogla kočiti i rukom.

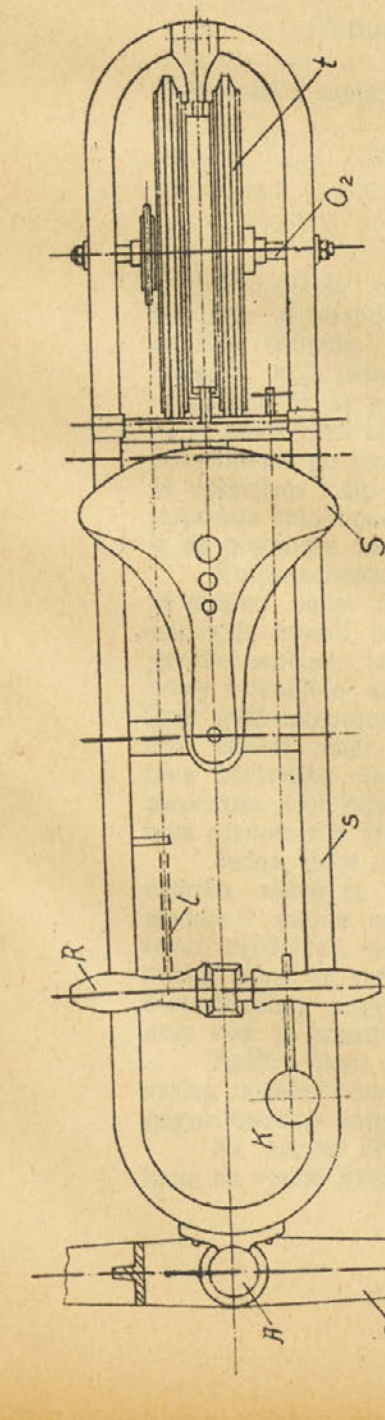
Kao što se iz ovoga opisa vidi, konstrukcija kolica na tri točka, prema ovome pronalasku, vrlo su prosta, izrada je vrlo laka, rukovanje njima ugodno, a sigurnost vožnje potpuno obezbeđena.

Da spomenemo još, da se kolica mogu snabdeti još jednim ručnim zvoncem, trubom, električnim osvetljenjem pomoću džepne baterije i t. d. tako da ona mogu prema ukusu biti izvedena kao vrlo elegantna dečja igračka.

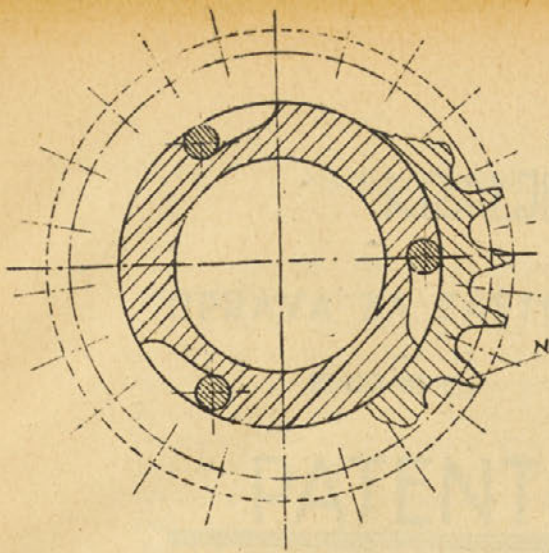
Patentni zahtevi:

1) Dečja kolica na tri točka, koja se pokreću tamo-amo pokretljivom polugom na način ručno pogonjenih drezina, a koja su snabdevena ručnom kočnicom, naznačena time, što je na zadnjoj osnovini **o₂** učvršćen dvogubi točak **t** na čijoj je sredini učvršćen lančanik **z**, izveden u vidu slobodnog točka, preko kog je postavljen pogonski lanac **l**, koji je jednim krajem učvršćen za donji kraj pogonske poluge **R**, a drugim krajem, posredovanjem opruge **f** za nosač **c** učvršćen na šasiji **s**.

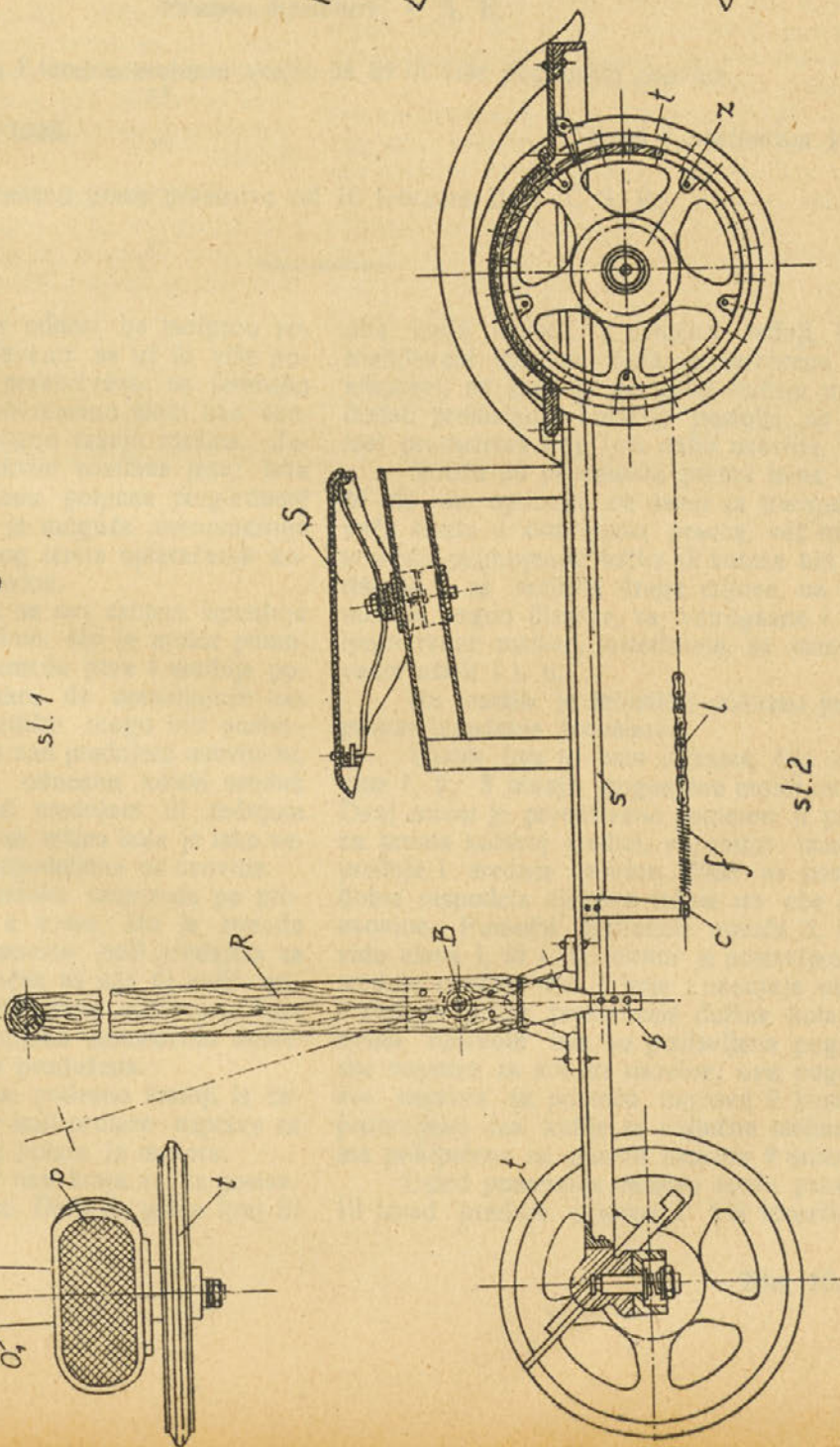
2) Dečja kolica na tri točka, prema zahtevu 1), naznačena time, što je venac točka **t** snabdeven otvorima **r** u koje zapada oko čepa **D** pokretljivi palac **n**, ali samo u pravcu kretanja kolica unazad i na taj način vrši automatsko kočenje.

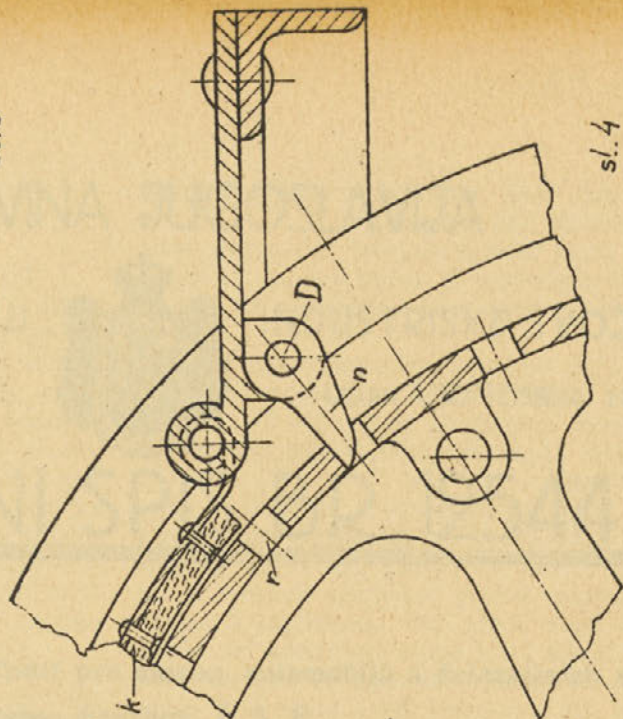
sl.1

sl.3

sl.2

sl.4

